

HIDAS Judit

N e m

v á r t

ö r ö k s é g

Részlet egy készülő regényből

A legnagyobb meglepetésemre Katalin egy kisebb bőrönddel állított be. Először azt hittem, apám meggondolta magát, és Katalin hozzánk költözik, de aztán kiderült, erről azért nincs szó. Csak megbeszélték, hogy Katalin kap egy szekrényt, és idehoz magának pár holmit. Bekerült a fürdőnkbe a fogkefeje, a fogkrémje, a kefeje, a tusfürdője, a parfümjé, különböző krémek és néhány csat, gumi. Ott maradt a lakásban az illata.

Másnap, amikor bementem fésülni a fürdőszobába, a kezembe vettem az egyik halványzöld tégelyt. Olyan finom és éteri volt, mint Katalin maga. Először csak kívülről nézegettem, aztán óvatosan letekertem a tetejét. Megcsapta az orromat a zöld tea édes-kesernyős illata. Kentem egy kis krémet az arcomra, megszagoltam a csepp alakú üvegben lévő parfümöt, és a tusfürdőből is nyomtam a tenyerembe. De csak egy egész keveset, hogy még véletlenül se maradjon nyoma. Pontosan megjegyeztem a tárgyak pozícióját is, hogy úgy tűnjön, mintha nem történt volna semmi.

— Te mit csinálsz itt? — szólalt meg hirtelen apám a hátam mögött.

Összereztem, majdnem kiejtettem a kezemből a tégelyt. — Miért nyúlsz a dolgaihoz? — kérdezte, és kiküldött a fürdőből.

Lángvörös lett az arcom, berohantam a szobámba. Soha többé nem merem Katalin cucaihoz nyúlni.

Katalin és apám is imádta a filmeket, az irodalmat és a színházat. Pénteken vagy szombaton gyakran mentek el, de volt, hogy egyszerűen otthon moiztak. Nekem hétköznap sokat kellett tanulnom, az új gimnázium sokkal erősebb volt, mint a zsidó iskola, hétvégén pedig bulizni jártam a barátaimmal.

De az egyik szombat este otthon maradtam, és mivel apámék épp meg akartak nézni egy filmet, gondoltam, én is odaülök hozzájuk.

— Gyere nyugodtan — mondta apám, én pedig siettem, nehogy lemaradjak a film elejéről.

A nappaliban azonban megtorpantam. Apám és Katalin közvetlenül a tévé előtt ültek. Összetolták a két fotelt, és fogták egymás kezét.

— Hova üljek? — kérdeztem, de apám rám szólt, hogy maradjak csendben.

Egy darabig ácsorogtam mellettük, aztán apám türelmetlenül a háta mögé mutatott.

Nem volt több fotelünk, ezért odavittem magamnak egy konyhaszéket, aminek kőkemény volt a támlája. Igyekeztem megtalálni a fejük között azt a rést, ahonnan láthattam a tévét, de hamarosan megfájdult a derekam és a nyakam. Feltettem a lábam Katalin fotelijének a peremére. Végre sikerült kényelmesebben elhelyezkednem.

Ő viszont nemsokára izegni-mozogni kezdett, dobálta a háját, vakarta a nyakát, aztán egyszer csak hátrafordult.

— Légy szíves, vedd ezt el innen — mutatott undorodva a lábamra.

Apám is küldött felém egy megsemmisítő pillantást. Szégyenkezve raktam le a lábam a földre. Egy darabig még próbál-

tam egyenes háttal ülni a széken, de annyira fájt a derekam, hogy inkább visszamentem a szobámba.

Apám és Katalin csak ült tovább a tévé előtt kézen fogva. Időnként hallottam, ahogy hangosan felnevetnek; nem jöttem utánam, meg sem kérdezték, mi bajom.

Többet nem próbálkoztam azzal, hogy közéjük furakodjam. Csak akkor mentem ki apámhoz, amikor egyedül volt. Bár gyakran ilyenkor sem volt jó társaság. Belém kötött, ha szerinte túl sokat ettem, és kiürült a hűtőszekrényt; megjegyzéseket tett, ha pénzt kellett vinni a suliba, ruhára egyáltalán nem volt hajlandó adni, azt mondta, így is túl sok cuccom van. Ha pedig vitáztam, akkor rám ripakodott, hogy kérjek anyámtól, ha ilyen igényeim vannak.

Ha épp jobb passzban volt, akkor jókat lehetett vele beszélgetni a politikáról, művészetről, vagy épp a zsidóságról.

Egyik hétköznap este, vacsora közben a híradót néztük kettesben. A politikai hírek után a Dohány utcai zsinagóga felújításáról közöltek egy riportot.

— Nézd, az ott Edit néni, a régi magyartanárom! — mutattam izgatottan apámnak, de mire odanézett, már egy másik hír következett.

— Nem sajnálsz az iskolát? — kérdezte apám. Ráztam a fejem.

— Igazából én sem bánom, hogy eljöttél. Annyira nem fontos a származás, és nem is szerencsés annak alapján barátkozni. Ezt nálunk jobban nem tudhatja senki.

Elmerengtem egy darabig azon, amit mondott.

— De ha ez így van, akkor zsidók sem lesznek egy idő után, nem igaz?

— Ez jó kérdés... Nem tudom, talán nem is baj. Bár nem egyszerű ettől megszabadulni. Valami mindig ott van...

— És akkor minek járattatok abba a suliba?

— Próbálkoztunk.

— Nem lehet, hogy erőltetni kell? Akkor is, ha nem megy?

— Talán nem akartuk eléggé. Vagy nem volt elég fontos.

— És Katalint sem zavarja, hogy te bibsi vagy? Mármint, hiába nem fontos neked, azért mégiscsak az vagy. És anya szerint ezek a kékvérűek eléggé lenéznek minket.

— Katalin nagyon felvilágosult nő.

— Akkor mi a baj köztetek?

Apám mintha csak erre a kérdése várt volna: kapva kapott az alkalmon, hogy beszélhet. Elpanaszolta, hogy Katalin olyan dolgokat vár el tőle, amiket ő nem tud és nem is akar megadni.

— Valószínűleg jobb, ha nem is próbálom megérteni. El kell fogadni, hogy a nők egyszerűen mások.

— Ezt hogy érted?

— Talán az a legpontosabb, ha azt mondom, túlságosan nagy jelentősége van nálatok az érzelmeknek, és ez, sajnos, kihát más területre is — válaszolta, és láttam rajta, hogy próbál nagyon precíz lenni.

Aztán kifejtette, hogy ezen tulajdonképpen a sekélyes és felületes gondolkodást érti.

— Azt hiszem, értem, mire célzol — mondtam zavartan, de közben összeszorult a gyomrom, ahogy eszembe jutott, ezek szerint én is menthetetlenül középszerű vagyok.

— És be kell látni, a biztonság mindennél előrébb való a számotokra — tette hozzá némi szánakozással a hangjában.

— És ez baj? — kérdeztem, egyre nehezebben titkolva kétségbeesésemet.

— Ezt így nem mondanám — gondolkodott el, mint aki tudományosan megalapozott válasza törekszik. — Mégiscsak ez viszi előre az életet, ami egy nőnek alapvető funkciója, ugyebár.

— Akkor így nehéz lehet neked velünk... — jegyeztem meg.

— Hát nem könnyű, az biztos — sóhajtott fel, de aztán vidámságot erőltetett magára, és kijelentette, hogy a nők egyébként csodálatos és kiismerhetetlen lények.

Eszembe jutott, amit anyám kérdezett korábban.

— De azért Katalinnal jó neked? Boldog vagy vele, ugye?

— Azt hiszem, még sosem találkoztam nála különlegesebb nővel. Talán ezért is bírom mellette olyan régóta...

— Milyen régóta? — kérdeztem vissza.

Apám egy darabig hallgatott, de aztán legyintett.

— Végül is nagylány vagy, tizenhat évesen már tudhatsz ezekről — jelentette ki, és bevallotta, hogy már nyolc éve együtt vannak.

— Az tényleg hosszú idő, azt hittem, csak egy-két éve... — motyogtam elkomorodva.

De apámnak fel sem tűnt.

— Egyszerűen megunhatatlan — jelentette ki elégedetten, majd sokatmondóan rám kacintott, mintha a haverja lennék.

Elképzeltem őt és Katalint, a finom, vékony kis nőt, aztán anyámra és magamra gondoltam. Undorodni kezdtem a vastag combtól, a hasamon lévő hurkáktól. Később zuhanyzás előtt megvizsgáltam a mellem a fürdőszobatükörben. Ronda zokni-formája volt, és már most megereszkedett. Az arcom is olyan sűrű és jellegtelen volt. Kinek kellenék így?

Másnap úgy döntöttem, szigorú diétába kezdek. Hús, hal és saláta, semmi édesség, se kenyér, se tészta. Egyébként is régóta terveztem már. Volt rajtam legalább tíz kiló felesleg, anyám alkát örököltém, aki — szemben vékony, szállás izomzatú apámmal — puha volt, és hízásra hajlamos.

A diéta eleinte nehezen ment: annyira kívántam az édes ízt, hogy néha elgyengültem, és feltéptem a hűtőt egy gyömolcsjoghurtért, vagy hogy Túró Rudit vagy csokit tömjek magamba. De szerencsére apám nem vitt nagy háztartást, két hét után pedig sikerült teljesen megfélekezni a rohamokat. A következő hónapban három kilót fogytam, és ha megkívántam is valamit, amit nem volt szabad ennem, elég volt arra gondolnom, mennyire jó lenne megszabadulni ettől a szörnyű önutálatról. Nemsokára az osztálytársaim is látták a változást, a barátnőim megdicsértek, hogy milyen csinos vagyok. De továbbra sem jártam senkivel, és ez eléggé bántott. Sok lánynak volt már fiúja az osztályban.

Anyám is megdicsért, bár ő nem szerette, ha gyöttröm magam. Azt mondta, nem ér az élet semmit, ha még ezzel is kínozzuk magunkat. De látta, hogy milyen boldog vagyok, ezért elvitt egy új és menő helyre, az első budapesti bevásárlóközpontba, a Duna Plazába.

Sétáltunk a neonnal megvilágított folyosókon, lábunk alatt csúszott a fényes járólappal, a boltokból dübörgő zene hallatszott ki. Hosszas nézelődés után vettünk nekem néhány pólót és egy piros ruhát, ami nagyon passzolt az arcomhoz, és egész karcsúnak néztem ki benne.

Másnap a piros ruhámban mentem át apámhoz. Sem ő, sem Katalin nem vette észre, hogy valami új van rajtam, ezért rákérdeztem, mit szólnak. Apám futólag megdicsért, de nem tűnt különösebben őszintének.

— Tényleg, azt a ruhát, amit tőlem kaptál, szoktad hordani? — kérdezte Katalin.

— Persze — hazudtam. — Miért kérdezed?

— Nem is tudom, valahogy a te alakodhoz jobban illik — vonta meg a vállát.

— Pedig sokat fogytam.

— Tényleg? Nem is vettem észre — mosolygott rám.

Néma csend lett.

— Elnézést, nem úgy értettem... — magyarázkodott, de én a könnyeimmel küzdve berohantam a szobámba.

Lerángattam magamról a piros ruhát, és a szekrényem mélyére süllyesztettem, aztán belebújtam egy mackóba.

Nem szóltak semmit, amikor a vacsoránál újra láttak.

Katalin és apám nem csak a külsőmmel volt elégedetlen. Apám azt mondta, keveset segíték otthon, viszont túl sok mindent kapok és követelek; önzőnek és erőszakosnak nevezett, ha kértem tőle valamit.

Egyszer megkértem, hogy jöjjön értem színház után, ahová a barátaimmal volt jegyem. Az volt a válasza, hogy ha van erőm elmenni szórakozni, akkor talán a hazajövetel sem fog nehezemre esni. Este tíz óraker lett vége az előadásnak. Egyedül indultam neki az éjszakának. A többiek hazavitték a szülei.

Lassan kezdtem megszokni, hogy mindig valami baj van velem. Így aztán nagyon meglepett, amikor apám a válás utáni nyáron egy nagyvonalú ötlettel állt elő.

— Említetted korábban, hogy örülnél valami saját helynek.

Arra kért, hogy menjek utána. Leesett az állam. Elképzelni se tudtam, mit akarhat. Kimentünk a lakásból, le a lépcsőn egészen a kapuig, ahol aztán elkanyarodtunk a pince felé. Azt hittem, ki akar onnan hozni valamit, de ő felkattintotta a villanyt, és végigvezetett egy szűk folyosón a szuterénben lévő raktárunkig.

— Mit szólnál, ha felújítanám ezt neked? Tennénk bele fürdőt, egy kis főzőfülkét, raknánk le parkettát. Szerintem nagyon barátságos lenne — jelentette ki.

Először meglepődtem — a szoba félig a föld alatt volt, egyetlen rácsos ablakkal —, de aztán elképzeltem, hogy olyan szabad lehetnék, mint a felnőttek, és végre apám is békén hagyna.

— Úgy rendeznéd be, ahogy akarod, régi bútorokkal a piacról vagy máshonnan — tette hozzá, és ezzel végleg meggyőzött. Nem sokkal később lomtalanítást írtak ki a környékünkön. Mi pedig nekiláttunk kidobálni a felesleges cuccokat a pincéből.

— Mi lenne, ha én is körülnéznék, hátha találok pár dolgot a szobámba? — kérdeztem, miután mindent kihordtunk az utcára.

Apámmal bejártuk az egész környéket. Találtunk néhány antik széket, egy ágyat, egy ruhásszekrényt, egy faliszőttest, képkereteket, vázakat, sőt két festményt is. Apámnak jutottak a dísztárgyak, nekem pedig a bútorok.

Most már csak a felújítás volt hátra. Először a kőművesek vonultak fel, hogy megépítsék a fürdőszobát az egyik sarokban, aztán jött a vízszelelő, majd következett a csempézés és a festés, végül lerakták a parkettát is. Nyár végére készen lett a kisszoba. Már csak be kellett költözni.

Levittük az íróasztalom, az újonnan szerzett ágyat, a régi székeket és persze a ruháimat és a könyveimet. Le akartam akasztani a faliszőttest, de apám megállított.

— Inkább vidd az indiai szőnyegetek.

— De hát ez is az enyém.

— Nem baj, ez itt marad — jelentette ki, és hiába érveltem, apám nem engedett. Az egyik ruhásszekrényt is ott kellett neki hagynom.

Miután ősszel leköltöztem a kisszobába, a barátnőim irigykedve jártak át hozzám délutánonként tanulni. Mindenkinek nagyon tetszett ez a föld alatti, külön kuckó. Néha nálam is aludtak, és hajnalig dumáltunk, senki sem ellenőrzött minket. Másnap megkóvályogva mentünk iskolába, és elaludtunk az órán.

De azért egyedül is sokat voltam odalenn. Olyankor olvastam, tanultam, ha pedig túl nagy volt a csend, bekapcsoltam a magnót vagy a tévét, este pedig felmentem apámhoz enni, aztán korán ágyba bújtam.

Anyámnak viszont hetekig könyörögnöm kellett, hogy megnézze a lakásomat. Mindig kitalált valamit, hogy miért nem ér rá. Aztán amikor az egyik hétvégén visszavitt apámhoz, végre beadta a derekát.

Felkapcsoltam a villanyt a pince irányába vezető lépcsőnél, és elindultam lefelé. A lámpa fénye pislákolva világított, amíg végigmentünk az ablaktalan folyosón. Homok ropogott a cipőnk alatt.

— Szoktak itt takarítani? — kérdezte anyám viszolyogva, de válaszolni már nem jutott idő.

Elfordítottam a kulcsot a zárban, és kitártam a szobám ajtaját.

— Na, mit szólsz? — kérdeztem büszkén.

Anyám belépett a szobába, és alaposan körbenézett. Megvizsgálta a szekrényt, a székeket, az indiai szőnyeget, végighúzta az ujját az íróasztalomon, bekukkantott a frissen épített fürdőbe.

— Jól berendezted — dicsért meg.

— Ugye, szép?

Bólintott.

— A fürdő is jó lett, és jól néznek ki a szőnyegek is — jegyezte meg.

— Majd még rakok ki pár képet.

Mosolygott, és összedörgölte a kezét.

— Nincs itt egy kicsit hideg?

— Nem vagyok fázós — vágtam rá.

Anyám leült az ágyamra.

— Kényelmesnek tűnik — mondta, és kipróbálta a rugózást.

— Nagyon, ez is a lomtalanításról van.

— És mi lett a másikkal?

— Az fent maradt apánál a régi szobámban, de van itt még egy matrac a barátnőimnek — mutattam az ágyam alá. — Te is itt alhatsz valamikor.

Mosolygott.

— Egy kicsit fiatal vagy még ehhez az egészhez — nézett rám.

— Tudtam, hogy lesz valami bajod — húztam el a szám.

— Nem ellened mondom, csak...

Nem fejezte be. Hallgattunk egy sort.

— Ugye, nem fogsz beszélni apával? — néztem rá aggódva.

Nem mondott semmit, csak beleszimatolt a levegőbe.

— Mi ez a szag? — kérdezte.

— Ugye, nem fogsz?

— Félsz tőle, ugye? — nézett rám komoran.

— Miért félnék?

— Egyébként mindegy, úgyse hallgatna rám — zárta le a témát.

A következő hetekben a kis garzon és apám lakása között ingáztam. Egy nap, amikor iskola után felmentem ebédelni, meglepve láttam, hogy Katalin csomagjai ott állnak a régi szobámban. Az ágyamra már kirakta a ruhái egy részét, a szekrényem tárványitva állt, a polcokon ott voltak a nadrágjai, pólói.

— Remélem, nem bánod — szólalt meg mellettem Katalin.

— Dehogy — vágtam rá hirtelen, és igyekeztem mosolyogni.

Kisiettem a szobából, és úgy döntöttem, inkább lent eszem meg az ebédem. Egész délután olvastam, és zenét hallgattam. Este nyolckor apám rám nyitott, és hívott, hogy menjek vacsorázni. Felmentem vele. Kettesben ültünk le az asztalhoz, Katalin a fogyókúrája miatt korábban evett.

Kentem magamnak két szelet kenyeret, de alig ment le néhány falat a torkomon.

— Nem vagy éhes?

Ráztam a fejem.

— Miért nem szóltál? — kérdeztem.

— Miről?

— A szobáról. Hogy beköltözik — mondtam halkán.

— Miért kellett volna szólni? Te úgysem használod már.

— És a bútoraim? A szőttes, a szekrény, amit itt kellett hagynom?

— Ugyan, ne légy már ilyen önző — mondta apám megvetően.

— Ezért volt ez az egész, az új kis lakással?

— Hagyjál már engem békén! — fakadt ki.

Többet nem beszélünk erről. A következő hetekben a korábrinál is kevesebbet jártam fel hozzájuk. Délután inkább a barátnőimnél voltam, vagy bezárkóztam a szobámba, ami egyre nyirkosabb és hűvösebb volt, ahogy mentünk bele a télbe.

Egy januári vasárnap dideregve ébredtem. Lezuhanyoztam, hogy átmelegedjem, aztán visszabújtam a paplan alá, de nem sokára ismét vacogni kezdtem. Nem akartam felmenni apámhoz, mert korábban megkért, hogy ne zavarjam őket vasárnap délelőtt. Délben viszont úgy döntöttem, eleget vártam már. Nagyon fáztam, és majd kilyukadt a gyomrom.

Apám és Katalin épp ebédet főzött. Befaltam két szelet kenyeret, és elindultam fürdeni. A lakásban két fürdőszoba volt, a jacuzzisat apám használta, a másik régebben az enyém volt, ide jöttem be most is. A polcokon Katalin tégléi, fésűi, parfümjai és ékszerai sorakoztak.

Áztattam magam vagy egy órát, közben teát ittam, zenét hallgattam. Aztán felvettem a köntösöm, és lementem a szobámba felöltözni és haját szárítani.

Amikor kész voltam, felmentem apámhoz, hogy segítsék megteríteni az ebédhez. Apám még sütötte a húst és a krumplit.

Furcsa, feszült csend volt, de azt hittem, csak rémeket látok.

— Eszter, szeretnék kérni valamit tőled.

Gyanútlanul ránéztem.

— Tudod, hogy nem bánjuk, ha itt vagy — kezdte óvatosan. — Csak szólj, légy szíves, mielőtt használod a cuccainkat.

Teljesen lefagytam, fogalmam sem volt, miről beszél.

— Teljesen kiürítetted Katalin tusfürdőjét, és hozzányúltál a krémjéhez is.

— És ez már nem az első eset — tette hozzá Katalin.

— Én csak a szappant használtam — hebegtem.

Egymásra mosolyogtak.

— Higgyétek el, megmondanám.

Csendben és ridegen méregettek. Lecsaptam a villámot az asztalra, felálltam, és otthagytam őket.

— Hová mész? — kiabált utánam apám, de válaszra sem méltattam.

Bedobáltam pár cuccot a táskámba, és kirohantam a kertbe. Már a kapunál voltam, amikor apám utánam jött.

— Azonnal gyere vissza, Eszter — mondta, de én becsaptam magam mögött a kaput, és rohantam végig az utcán a villamosmegálló felé.

Megláttam egy telefonfülkét, felhívtam anyámat. Nagy nehezen, harmadszorra, sikerült elérnem.

— Igazad volt — lihegtem bele a telefonba.

— Eszter, hol vagy? Mi a baj?

— Az a szoba tényleg penészedik, és én nem akarok tovább apánál lakni!

